

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

21.01.2025. Nr. P005-17/8.5.1/3636

Uz 12.01.2025. Nr. b/n

17.01.2025. Nr. b/n

Personai T

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk arī – VID) ir izskatījis T, personas kods (turpmāk – iesniedzējs), 2025. gada 12. janvāra iesniegumu “Par uzziņas sniegšanu” (turpmāk – iesniegums), 2025. gada 17. janvāra iesniegumu un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā izklāsta šādu faktu aprakstu.

Patlaban iesniedzējs ir Apvienotās Karalistes (AK) nodokļu rezidents, kur dzīvo un strādā. Iesniedzējs ir uzņēmuma īpašnieks AK, un iesniedzēja galvenais ienākumu avots ir dividendes, kas saņemtas no iesniedzējam piederoša uzņēmuma. Tā kā uzņēmumu vadīt ir iespējams attālināti, iesniedzējs ar ģimeni plāno pārcelties uz Latviju uz pastāvīgu dzīvi un kļūt par Latvijas nodokļu rezidentiem.

Lai saprastu, kā šī pārcelšanās ietekmētu iesniedzēja nodokļu situāciju un kā pareizi aizpildīt ienākumu deklarāciju Latvijā, iesniedzējs ir izpētījis šādus likumdošanas dokumentus.

Likums par dubultās nodokļu uzlikšanas novēršanu starp Latviju un Apvienoto Karalisti.

Saskaņā ar konvencijas 10. panta 1., 2. un 4. punktu dividendes, kuras saņem Latvijas nodokļu rezidents no AK uzņēmuma, var tikt apliktas ar nodokli Latvijā (iedzīvotāju ienākuma nodoklis). Tomēr konvencijā noteikts, ka Latvijai jāņem vērā AK samaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis (*Corporation Tax* 25 %), lai novērstu dubulto nodokļu uzlikšanu.

Likums “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”.

Saskaņā ar šī likuma 9. panta pirmās daļas 2.¹ punktu un pielikuma “b” apakšpunktu ienākumi no dividendēm, uz kurām ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis, tiek uzskatīti par ar nodokli neapliekamiem ienākumiem.

Iesniedzējs uzskata, ka abu likumu noteikumi attiecas uz iesniedzēja situāciju, un vēlas saņemt precīzu VID skaidrojumu par šādu jautājumu.

Jautājums VID speciālistam.

Vai dividendes, kuras saņem Latvijas rezidents no AK uzņēmuma, ir uzskatāmas par ar nodokli neapliekamiem ienākumiem Latvijā, ņemot vērā, ka AK uzņēmuma ienākumi jau ir aplikti ar *Corporation Tax* 25 % likmi? Kādi dokumenti būs nepieciešami, lai to pierādītu?

Iesniedzējs vēlas noskaidrot, kādus dokumentus būs nepieciešams pievienot ienākumu deklarācijai Latvijā, lai apliecinātu AK uzņēmumu ienākuma nodokļa samaksu.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot iesniedzēja iesniegumā ietverto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 1. panta pirmās daļas 4. punktā noteikts, ka iedzīvotāju ienākuma nodoklis (turpmāk – nodoklis) ir nodoklis, ar ko apliek fiziskās personas gūtos ienākumus, un tas sastāv no nodokļa par ienākumu no kapitāla, tajā skaitā nodokļa no kapitāla pieauguma.

Saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 2. panta 1. punktu nodokli maksā fiziskās personas (turpmāk – maksātāji), kas atbilstoši likumam “Par nodokļiem un nodevām” ir iekšzemes nodokļu maksātāji (turpmāk – arī rezidenti) un taksācijas periodā (kalendārajā gadā) ir guvuši ienākumus Latvijas Republikā un/vai ārvalstīs.

Saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8. panta trešās daļas 12. punktu pie pārējiem fiziskās personas ienākumiem, par kuriem ir jāmaksā nodoklis, tiek pieskaitītas dividendes, ja šā likuma 9. pantā nav noteikts citādi.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9. panta pirmās daļas 2.¹ punktā noteikts, ka gada apliekamajā ienākumā netiek ietvertas un ar nodokli netiek apliktas dividendes, dividendēm pielīdzināms ienākums vai nosacītās dividendes, ja par aprēķinātajām dividendēm, dividendēm pielīdzināmu ienākumu vai nosacītajām dividendēm uzņēmuma līmenī no peļņas daļas, no kuras tiek maksātas dividendes, dividendēm pielīdzināms ienākums vai nosacītās dividendes, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

a) Latvijas Republikā ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu (šo atbrīvojumu nepiemēro, ja uzņēmumu ienākuma nodoklis ir samaksāts saskaņā ar likumu “Par uzņēmumu ienākuma nodokli”),

b) ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis vai ārvalstī no dividendēm, dividendēm pielīdzināma ienākuma vai nosacītajām dividendēm ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis.

Ņemot vērā minēto, dividendes, kas saņemtas no ārvalsts kapitālsabiedrības, netiek ietvertas maksātāja gada apliekamajā ienākumā, ja par aprēķinātajām dividendēm ārvalstīs ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis.

Vienlaikus likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” pārejas noteikumu 131. punkts paskaidro, ka dividendēm un nosacītajām dividendēm, kuras izmaksā ārvalsts kapitālsabiedrība (izņemot ārvalsts kapitālsabiedrību, kas atrodas, ir izveidota

vai nodibināta normatīvajos aktos minētajās zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās), 2018. un 2019. taksācijas gadā piemēro iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi 10 procentu apmērā, ja vien nodokļa maksātājs nepierāda, ka dividendes tiek izmaksātas no peļņas, kas radusies, sākot ar 2018. gada 1. janvāri.

Tādējādi, piemērojot likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9. panta pirmās daļas 2.¹ punktā noteikto iedzīvotāju ienākuma nodokļa atbrīvojumu, jāņem vērā, kad ārvalstī reģistrētā kapitālsabiedrība izmaksās dividendes Latvijas rezidentam un vai tas var pierādīt, ka dividendes tiek izmaksātas no peļņas, kas radusies, sākot ar 2018. gada 1. janvāri. Attiecīgi, no dividendēm, kuras maksātājs saņem no ārvalstī reģistrētas kapitālsabiedrības peļņas, kas radusies pēc 2018. gada 1. janvāra, Latvijā iedzīvotāju ienākuma nodoklis nav jāmaksā, ja ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis vai ārvalstī no dividendēm ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis, piemērojot principu – ja maksātājs var pierādīt, ka dividendes tiek izmaksātas no peļņas, kas radusies, sākot ar 2018. gada 1. janvāri.

Atbilstoši likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.⁹ panta vienpadsmitās daļas 1. punktam ienākumu no kapitāla, kas nav kapitāla pieaugums, veido dividendes, kas ir ienākums no kapitālsabiedrības kapitāla daļām vai akcijām vai kooperatīvās sabiedrības pajām, vai citām no parādu saistībām neizrietošām tiesībām piedalīties šīs kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības peļņas sadalē.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 15. panta piektajā daļā noteikts, ka nodokļu likmi 25,5 procentu apmērā piemēro ienākumam no kapitāla, tai skaitā kapitāla pieaugumam.

Tātad dividendes, kas izmaksātas no ārvalstī reģistrētas kapitālsabiedrības peļņas, kas radusies līdz 2017. gada 31. decembrim, ir aplikamas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, piemērojot iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi 25,5 procentu apmērā.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 24. panta trešajā daļā noteikts, ka saskaņā ar šā likuma noteikumiem aprēķināto nodokli samazina par summu, kas ir vienāda ar ārvalstīs samaksāto nodokli, ja šī nodokļa samaksa ārvalstīs ir apliecināta ar ārvalstu nodokļu iekasēšanas institūcijas apstiprinātiem dokumentiem, kuros uzrādīts aplikamais ienākums un ārvalstīs samaksātā nodokļa summa.

Ievērojot minēto, aprēķināto nodokli par dividenžu ienākumu, kas saņemts no ārvalstī reģistrētas kapitālsabiedrības peļņas (peļņas, kas gūta līdz 2017. gada 31. decembrim), samazina par summu, kas ir vienāda ar ārvalstī samaksāto nodokli (ja šī nodokļa samaksa ārvalstī ir apliecināta ar ārvalsts nodokļu iekasēšanas institūcijas apstiprinātu dokumentu, kurā norādīts aplikamais ienākums un ārvalstī samaksātā nodokļa summa).

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 19. panta pirmā daļa noteic, ka nodokli rezumējošā kārtībā, ja šajā pantā nav noteikts citādi, aprēķina un budžetā iemaksā maksātājs.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 19. panta otrajā daļā noteikts, ka atbilstoši šim likumam nodoklis tiek aprēķināts par gada aplikamā ienākuma kopējo apjomu, kuru nosakot saimnieciskās darbības zaudējumus nevar segt uz citu ienākumu veidu rēķina, un tas tiek atspoguļots deklarācijā. Deklarācijā tiek uzrādīti visi maksātāja taksācijas periodā (kalendāra gadā) gūtie ienākumi, tai skaitā šā likuma 9. panta pirmās

daļas 2.¹ un 2.² punktā minētie ienākumi neatkarīgi no to apmēra, un ar nodokli neapliekamie ienākumi, ja to kopējā summa pārsniedz 10 000 *euro* gadā. Deklarācijā neuzrāda šā likuma 8. panta 4.¹ daļā, 9. panta pirmās daļas 29. un 31. punktā minētos ienākumus, šā likuma 9. panta pirmās daļas 37., 37.¹, 37.², 38., 39. un 40. punktā minētos pabalstus vai Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izmaksātos pabalstus un ienākumus, kurus apliek ar mikrouzņēmumu nodokli saskaņā ar Mikrouzņēmumu nodokļa likumu.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 28. panta 1. punktā ir noteikts, ka maksātāja pienākums ir šajā likumā noteiktajos termiņos un kārtībā sastādīt un iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam deklarāciju.

Gada ienākumu deklarāciju iesniedz atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumu Nr. 662 “Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību” nosacījumiem.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 19. panta piektajā daļā noteikts, ka deklarācija ar tai pievienotajiem dokumentiem iesniedzama Valsts ieņēmumu dienestam taksācijas gadam sekojošajā gadā no 1. marta līdz 1. jūnijam, bet, ja taksācijas gada ienākumi, kurus apliek ar šā likuma 15. panta otrajā daļā noteikto nodokļa likmi, pārsniedz saskaņā ar likumu “Par valsts sociālo apdrošināšanu” noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru, – no 1. aprīļa līdz 1. jūlijam. Deklarācijā uzrādāma tikai tā informācija, kas nav pieejama valsts informācijas sistēmās. Valsts ieņēmumu dienests aizpilda tās deklarācijas sadaļas, par kurām informācija ir pieejama valsts informācijas sistēmās un par rezumējošā kārtībā aprēķināto nodokļa summu.

Atbilstoši likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 19. panta sestās daļas 5. punktam deklarācijai ir pievienojami vai reizē ar to uzrādāmi un, ja nepieciešams, iesniedzami dokumenti, kas apliecina ārvalstīs gūtā ienākuma apmēru, veidu un samaksāto nodokli.

Atbilstoši likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 19. panta sestās daļas 8. punktam deklarācijai ir pievienojami vai reizē ar to uzrādāmi un, ja nepieciešams, iesniedzami dokumenti, kas apliecina, ka ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai ārvalstī no dividendēm, dividendēm pielīdzināma ienākuma vai nosacītajām dividendēm ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumu Nr. 662 “Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību” 18. punkts noteic, ka D2 pielikumu aizpilda nodokļa maksātājs, kurš taksācijas gadā guvis ienākumus ārvalstīs, kuriem piemērojama likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 15. panta otrajā daļā noteiktā iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme, kā arī guvis ienākumus ārvalstīs, kuri Latvijas Republikā nav apliekami ar nodokli. Nodokļa maksātājs, kurš ienākumus guvis vienā vai vairākās ārvalstīs, par katru citā valstī gūto ienākuma veidu aizpilda atsevišķu D2 pielikuma rindu.

Ņemot vērā minēto, saņemtais dividenžu ienākums no ārvalstī reģistrēta uzņēmuma, ir deklarējams gada ienākumu deklarācijas D2 pielikumā “Fiziskās personas (rezidenta) ārvalstīs gūtie ienākumi”, iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestam gada ienākumu deklarāciju taksācijas gadam sekojošajā gadā no 1. marta līdz 1. jūnijam vai likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” noteiktos gadījumos – no 1. aprīļa līdz 1. jūlijam, attiecīgi aprēķināto nodokli par dividenžu ienākumu, kas saņemts no ārvalstī reģistrētas kapitālsabiedrības peļņas, samazina par summu, kas ir vienāda ar ārvalstī

samaksāto nodokli (ja šī nodokļa samaksa ārvalstī ir apliecināta ar ārvalsts nodokļu iekasēšanas institūcijas apstiprinātu dokumentu, kurā norādīts apliekamais ienākums un ārvalstī samaksātā nodokļa summa).

Ievērojot minēto, konkrētajā tiesiskajā situācijā dividenžu ienākums no Apvienotajā Karalistē reģistrētā uzņēmuma peļņas, kas radusies, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, būs piemērojams likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9. panta pirmās daļas 2.¹ punkta “b” apakšpunktā noteiktais iedzīvotāju ienākuma nodokļa atbrīvojums.

Tādējādi konkrētajā tiesiskajā situācijā iesniedzējam saņemtais dividenžu ienākums no Apvienotajā Karalistē reģistrētā uzņēmuma peļņas, kurai būs piemērojams likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9. panta pirmās daļas 2.¹ punkta “b” apakšpunktā noteiktais iedzīvotāju ienākuma nodokļa atbrīvojums, ja no dividenžu ienākuma Apvienotajā Karalistē ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis vai arī samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis un iesniedzēja rīcībā ir attaisnojuma dokumenti, kas apstiprina minēto faktu, ir deklarējams iesniedzēja gada ienākums deklarācijas D2 pielikumā “Fiziskās personas (rezidenta) ārvalstīs gūtie ienākumi” likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 19. panta piektajā daļā noteiktajā termiņā.

Sniedzot uzziņu, tika izmantotas šādas tiesību normas: likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 1. panta pirmās daļas 4. punkts, 2. panta 1. punkts, 8. panta trešās daļas 12. punkts, 9. panta pirmās daļas 2.¹ punkts, 11.⁹ panta vienpadsmitās daļas 1. punkts, 15. panta piektā daļa, 19. panta pirmā un piektā daļa, sestās daļas 5. punkts un 8. punkts, 24. panta trešā daļa, 28. panta 1. punkts; Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumu Nr. 662 “Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību” 18. punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Roķe